

**Notatka z posiedzenia zespołu do spraw koordynacji działań w systemie
szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19**

22 października 2020 r., godz. 12:00

Spotkanie otworzył, witając wszystkich zebranych, sekretarz stanu prof. Wojciech Maksymowicz. W szczególności przywitał powołanego ostatnio ministra, prof. Przemysława Czarnka. Przedstawił ministrowi zebranych oraz poprosił o zabranie głosu.

W swoim wystąpieniu minister P. Czarnek przekazał informację, że obecny skład wiceministrów związanych z nauką i szkolnictwem wyższym nie ulegnie zmianie, a nieobecność minister Anny Budzanowskiej wynika z konieczności jej uczestnictwa w obradach Sejmu. Poinformował, że zapewne powołany zostanie jeszcze jeden pełnomocnik Rządu w randze sekretarza stanu. Priorytetami w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego będą działania związane z koronawirusem, a także nieustanne dążenie do tworzenia warunków utrzymania i poprawy jakości kształcenia, poziomu badań naukowych, rozwoju kadry naukowej i dydaktycznej. Zaznaczył, że w sytuacji pandemii, obecność w składzie kierownictwa Ministerstwa prof. W. Maksymowicza jako profesora nauk medycznych, jest wręcz bezcenna. Podkreślił chęć utrzymania dotychczasowych partnerskich stosunków z przedstawicielami środowiska akademickiego. Jednocześnie zadeklarował, że jako konserwatysta nie zamierza dokonywać żadnych zmian rewolucyjnych, a jeżeli - to w drodze ewolucyjnej, w porozumieniu z przedstawicielami środowiska nauki i szkolnictwa wyższego.

Następnie głos zabrał honorowy przewodniczący KRASP, prof. Jan Szmidt (zastępujący na spotkaniu przewodniczącego KRASP, prof. Arkadiusza Mężyka). Złożył prof. P. Czarnkowi gratulacje z okazji objęcia funkcji ministra oraz wyraził nadzieję, że tak jak dotychczas, w ramach współpracy i nadzoru Ministerstwa będziemy współpracować w duchu wzajemnego zrozumienia i dialogu oraz w toku dyskusji dochodzili do najlepszych rozwiązań dla dobra rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Dotyczy to zwłaszcza trudnych sytuacji, a taką na pewno jest stan pandemii. Życzył sukcesów ministrowi w tej trudnej sytuacji, w jakiej wszyscy się znaleźliśmy.

Głos zabrał minister P. Czarnek deklarując, że nie zamierza nadzorować działalności KRASP, bowiem uczelnie są autonomiczne i same wiedzą najlepiej co powinny czynić, zamierza

również współpracować w każdym wymiarze z przedstawicielami środowiska i służyć swoją osobą działalnością całego szkolnictwa wyższego.

Prof. J. Szmidt dodał, że mówiąc o nadzorze odnosił się tylko do zapisów ustawowych.

Głos zabrali kolejno prof. Jerzy Duszyński - prezes Polskiej Akademii Nauki, prof. Zbigniew Marciniak – przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Dominik Leżański – przewodniczący Parlamentu Studentów RP. Złożyli ministrowi życzenia sukcesów w pracy, deklarując jednocześnie chęć współpracy i codziennej wspólnej działalności w walce z pandemią. Prof. Z. Marciniak poinformował także o uchwale RGNiSW w sprawie kształcenia w okresie pandemii, w której to zarysowane są główne problemy z tym związane, a wynikające z debaty na ten temat w trakcie posiedzenia RGNiSW.

Minister podziękował za gratulacje i życzenia, przeprasząc że będzie musiał niebawem wyjść ze względu na inne obowiązki. Mimo tej uwagi pozostał praktycznie do końca spotkania.

Prof. W. Maksymowicz podkreślił, że pandemia rozwija się i podał główne wskaźniki charakteryzujące obecną sytuację. Zaapelował o nieograniczanie praktycznych zajęć na kierunkach medycznych – absolwenci tych kierunków z praktycznymi umiejętnościami są ogromnie potrzebni i to od zaraz. Opracowywane jest rozporządzenie w tej sprawie, w którym planuje się, aby ze względu na sytuację, max. 20% zajęć na kierunkach medycznych miało charakter praktyczny. Studenci ostatnich lat kierunków medycznych muszą brać udział w kształceniu klinicznym. W tym zakresie proponuje się, aby mogli oni zasilić kadry SOR-ów, co będzie traktowane jako staż. Wolontariat w zakresie walki z COVID-em też będzie traktowany jako staż.

Od 9 listopada br. realizowane będzie przez uczelnie medyczne mapowanie epidemii w sensie statystycznym – przewiduje się przebadanie 150 tys. osób unikatowymi testami opracowanymi przez poznański MediPAN, które pozwolą określić występowanie zakażenia u badanych osób, statystycznie w wybranych, reprezentatywnych grupach studentów. Dotyczyć to ma w szczególności określenia występowania koronawirusa u osób, które przeszły chorobę bezobjawowo i o tym nie wiedzą. Studenci sami będą mogli wykonywać te testy. Pomoże to określić np. bezpieczeństwo studentów w akademikach.

Koordinację, zbieranie i opracowywanie danych będzie realizował Instytut Nenckiego - nie będzie problemów z RODO. Jeżeli statystycznie wynik badania będzie dodatni w danej grupie, to będą przeprowadzone testy osobowe.

Dyrektor Marcin Czaja omówił system zbierania danych dot. pandemii w szkolnictwie wyższym w sposób ciągły. Będzie on realizowany wspólnie z KRASP. Będą zbierane dane z uczelni i dokonywana będzie ocena sytuacji w uczelniach, nie tylko akademickich. Zwrócił również uwagę na kształcenie nauczycieli w kontekście standardów kształcenia, które umożliwiłyby odbywanie zajęć praktycznych w innej formie niż dotychczas, ale spełniających te standardy.

Trzecim podjętym na spotkaniu tematem była informacja o projekcie „Powroty po Brexicie”. Skierowany jest on do osób zatrudnionych w służbach medycznych z Polski i innych karów europejskich, które chciałyby wrócić / przyjechać do Polski, uzyskując pomoc Państwa w relokacji.

Prof. J. Szmidt przedstawił stan prac nad zbieraniem danych dotyczących skutków pandemii w szkolnictwie wyższym. Polska akademicka została już podzielona na 16 regionów, w których koordynatorzy regionalni będą zbierać odpowiednie dane w sposób ciągły i przekazywać do koordynatora krajowego z ramienia KRASP. Funkcji tej podjął się prof. Tomasz Pietrzykowski z Uniwersytetu Śląskiego, Wojewoda Śląski w latach 2005-2007, który brał również udział w spotkaniu, i którego w tym momencie honorowy przewodniczący KRASP przedstawił.

Zwrócił również uwagę, że operacja zbierania danych pociąga za sobą koszty i zgodnie z rozmowami z dyrektorem M. Czają, Ministerstwo będzie mogło je pokryć, na co bardzo liczymy. Wyraził nadzieję, że takie środki się w Ministerstwie znajdą. Minister P. Czarnek natychmiast zadeklarował, że oczywiście się znajdą i to niemałe. Dodał, że środki finansowe znajdują się również na inne cele.

Prof. Marcin Gruchała – rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM), zwrócił uwagę, że wszyscy oczekują na wykształcenie służb medycznych o najwyższych kompetencjach, podkreślił trudności w kształceniu praktycznym – zwłaszcza w końcowej fazie studiów. Są poważne problemy z kadrą zaangażowaną przecież nie tylko w procesie kształcenia, ale także w leczeniu i często trafiającą w związku z tym na kwarantannę. Sytuacja w uczelniach medycznych jest bardzo dynamiczna. Trudno jest w tych warunkach zadbać o jakość kształcenia, „ale dajemy sobie radę” – powiedział. Zwrócił się także do Ministerstwa w sprawie zmian standardów kształcenia na kierunkach medycznych. Twarde warunki i sztywne

ich zmiany mogą utrudnić reakcje na dynamikę zmian, a poza tym uczelnie medyczne są szczególnie narażone i znajdują się w bardzo różnej sytuacji.

Prof. T. Pietrzykowski – koordynator krajowy z ramienia KRASP poinformował, że współpraca trwa i będziemy na bieżąco zbierali dane w wielu obszarach i dążyli do ich jak najszerszej analizy.

Prof. Z. Marciniak – przewodniczący RGNiSW przyłączył się do wniosków prof. M. Gruchały, zwracając uwagę, że trzeba bardzo uważać na zmiany standardów kształcenia, raczej wprowadzać odpowiednie zapisy w suplemencie dotyczącym efektów kształcenia. Trzeba bowiem mieć na uwadze uwarunkowania i standardy europejskie.

Minister P. Czarnek, dziękując wszystkim za spotkanie i dyskusję, dodał, że są dobre sygnały dotyczące obecnego stanu kształcenia na kierunkach pedagogicznych oraz zasygnalizował, że rozważa utworzenie rady doradczej ministra złożonej z ekspertów.

Prof. J. Duszyński – prezes PAN zwrócił się z propozycją, aby do zbierania danych o pandemii w regionach dołączyć instytuty PAN.

Prof. J. Szmidt odpowiedział, że musimy o tym porozmawiać, ale zapewne jest to możliwe.

Prof. W. Maksymowicz podziękował wszystkim za udział i zakończył spotkanie.